

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Директор ННІ неперервної освіти і туризму
М.М. Кулаєць

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри землевпорядного проектування
протокол № 11 від 8 травня 2020 року
Завідувач кафедри: д.е.н., доц. Мартин А.Г.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Управління державними та муніципальними землями»

Галузь знань: 28 “Публічне управління та адміністрування”

Спеціальність 281 “Публічне управління та адміністрування”

Освітньо-професійна програма: “Публічне управління та адміністрування”

Освітній ступінь: магістр

Розробник: д.е.н., проф. Мартин А.Г.

КИЇВ - 2020

1. Опис навчальної дисципліни

«Управління державними та муніципальними землями»

Галузь, спеціальність, ОПЗ, освітній ступінь	
Галузь знань	28 «Публічне управління та адміністрування»
Спеціальність	281 «Публічне управління та адміністрування»
Освітньо-професійна програма	281 «Публічне управління та адміністрування»
Освітній ступінь	магістр
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	Вибіркова
Загальна кількість годин	120
Кількість кредитів ECTS	4
Кількість змістових модулів	2
Курсовий проект (робота)	–
Форма контролю	Екзамен
Показники навчальної дисципліни для заочної форм навчання	
	заочна форма навчання
Рік підготовки	2
Семестр	3
Лекційні заняття	8 год.
Практичні заняття	6 год.
Самостійна робота	106 год.
Індивідуальні завдання	-
Кількість тижневих аудиторних годин	4 год.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Управління державними та муніципальними землями» є набуття здобувачами загальних та фахових компетентностей з управління державними та муніципальними землями, спираючись на об'єктивні економічні закони, систему соціально-економічних та екологічних заходів спрямованих на удосконалення управління загальними ресурсами, прогнозує та планує раціональне використання та охорону земель на національному (державному), регіональному та локальному рівнях.

Завдання навчальної дисципліни полягає у формуванні у здобувачів теоретичних знань та набутті практичних навичок з управління державними та муніципальними землями.

Програмні результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен

знати:

- термінологію, принципи, функції та закони у сфері управління державними та муніципальними землями;
- сучасні проблеми щодо прогнозування та управління земельними ресурсами на державному та регіональному рівнях;
- місце, роль та функції державних органів по земельних ресурсах на всіх рівнях управління;
- головні законодавчі та нормативні акти, що стосується управління земельними ресурсами в державі;
- фінансування землевпорядних робіт щодо прогнозування та управління земельних ресурсів на державному, регіональному та локальному рівнях;
- методи управління державними органами земельних ресурсів та виконавчими органами на місцях;
- структури і повноважень органів місцевого самоврядування з формування та реалізації ефективної політики на державному та регіональному рівнях;
- сучасні підходи до використання та інструменти е-комунікацій у сфері управління державними та муніципальними землями;
- інформаційно-комунікаційні ресурси у сфері управління державними та муніципальними землями.

вміти:

- використовувати базових знань по реалізації земельної політики в державі;
- використовувати сучасне законодавче забезпеченням та програмно-цільовий підхід щодо реалізації державного управління земельними ресурсами на державному та регіональному рівні;
- налагоджувати та здійснювати ефективне управління державними та муніципальними землями;

- управляти державними та муніципальними землями використовуючи принципи управління та планування розвитку територій тощо;
- застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології та інструменти е-комунікації у сфері управління державними та муніципальними землями.

Набуття компетентностей:

загальні компетентності (ЗК): здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність діяти соціально відповідально та свідомо;

спеціальні (фахові) компетентності (СК): здатність організувати діяльність органів публічного управління та організацій різних форм власності; здатність визначати показники сталого розвитку на загальнодержавному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях; здатність надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

Міждисциплінарні зв'язки. Вивчення дисципліни базується на теоретичних знаннях та практичних навичках попередньо вивчених дисциплін за обраною спеціальністю: “Публічна політика та євроінтеграційні процеси”, “Публічне управління”, “Право в публічному управлінні”, “Організація діяльності органів публічної влади”, “Технології стратегування в публічному управлінні”, “Публічне адміністрування” та “Е-врядування та е-демократія”.

Згідно з навчальним планом для здобувачів заочної форми навчання на вивчення дисципліни «Управління державними та муніципальними землями» відводиться 120 год., у т.ч. на лекції – 8 год.; практичні заняття – 6 год.; самостійну роботу – 106 год.

3. Програма та структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади прогнозування, планування та управління земельними ресурсами на державному та регіональному рівні

Тема 1. Загальні поняття та предмет вивчення дисципліни «Управління державними та муніципальними землями»: Державна політика управління у сфері раціонального використання та охорони. Правова база щодо управління земельними ресурсами у державі; Проблеми щодо реформування земельних відносин та управління землекористуванням в сучасних умовах; Роль і місце програмно-цільового підходу в реалізації державної політики щодо управління земельними ресурсами; Види та порядок розроблення землевпорядної документації щодо управління земельними ресурсами на державному та регіональному рівні.

Тема 2. Компетенція державних органів у сфері регулювання та управління земельними ресурсами на державному та регіональному рівнях: Організаційно-правове управління та регулювання земельними ресурсами в регіоні; Землеустрій – як основний механізм планування та управління земельними ресурсами на державному та регіональному рівнях; Економічний механізм стимулювання у регулюванні та раціональному використанні земельних ресурсів у регіонах; Фінансування заходів щодо регулювання управління земельними ресурсами на державному та регіональному рівнях.

Модуль 2. Напрями розв'язання організаційно-правових і технічних проблем земельних відносин і землекористування за роки проведення земельної реформи

Тема 3. Консолідація земель: Парцеляція земель сільськогосподарського призначення та її наслідки; Формування сталих (екологічнобезпечних) землекористувань через складання проектної землевпорядної документації; Забезпечення дієвого державного контролю за раціональним використанням земель. Моніторинг земель.

Тема 4. Підвищення ефективності управління землями державної та комунальної власності: Концентрація функцій управління землями державної власності в державних органах земельних ресурсів; Удосконалення нормативно-правової бази щодо статусу та використання земель державної власності; Підвищення якості кадрового забезпечення органів земельних ресурсів шляхом удосконалення методики та програм землевпорядної освіти.

Тема 5. Загальнодержавна програма раціонального використання та охорони земель: Запровадження державної програми раціонального використання та охорони земель у державі; Реалізація Загальнодержавної програми управління та раціонального використання державної власності.

Структура навчальної дисципліни «Управління державними та муніципальними землями»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
		л	п	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади прогнозування, планування та управління земельними ресурсами на державному та регіональному рівні					
Тема 1. Загальні поняття та предмет вивчення дисципліни «Управління державними та муніципальними землями»:	23	2			21
Тема 2. Компетенція державних органів у сфері регулювання та управління земельними ресурсами на державному та регіональному рівнях:	25	2	2		21
Разом за змістовим модулем 1	48	4	2		42
Змістовий модуль 2. Напрями розв'язання організаційно-правових і технічних проблем земельних відносин і землекористування за роки проведення земельної реформи					
Тема 3. Консолідація земель	27	1	2		24
Тема 4. Підвищення ефективності управління землями державної та комунальної власності	24	2	2		20
Тема 5. Загальнодержавна програма раціонального використання та охорони земель	21	1			20
Разом за змістовим модулем 2	72	4	4		64
Усього годин	120	8	6		106

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Компетенція міських органів влади з питань регулювання земельних відносин в місті. Методи регулювання земельних відносин	2
2	Приватизація та муніципалізація міських земель. Платний характер використання землі	2
3	Оцінка міських земель: міський земельний кадастр, система реєстрації прав на землю	2
Усього		6

5. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань здобувачами

Контрольні питання, які виносяться на екзамен

1. Зміст та поняття «муніципальні землі».
2. Земельна політика в містах в контексті завдань земельної реформи в Україні.
3. Структура та повноваження органів місцевого самоврядування, що забезпечують формування та реалізацію земельної політики в містах.
4. Місто як складна земельногосподарська система.
5. Проблеми та напрямки формування земельної власності в містах.
6. Особливості користування земельними ділянками в містах.
7. Методи та механізми регулювання земельних відносин в населених пунктах.
8. Основні принципи оцінки міських земель.
9. Плата за землю в населених пунктах: об'єкти та суб'єкти плати за землю, порядок сплати земельного податку та орендної плати, пільги щодо плати за землю.
10. Нормативна грошова оцінка земель населених пунктів.
11. Загально визнані підходи до визначення ринкової вартості земельних ділянок в населених пунктах.
12. Розвиток системи земельно-реєстраційних заходів та методи їх здійснення.
13. Призначення, зміст та порядок ведення міського земельного кадастру.
14. Інформаційне забезпечення управління земельними ресурсами міста.
15. Принципи управління «муніципальними землями».
16. Які завдання вирішує містобудівна документація?
17. Що таке план зонування території населеного пункту та описати його складові?
18. Охарактеризувати державні будівельні норми (ДБН), відповідно до яких розробляється містобудівна документація (5 головних ДБН).
19. Охарактеризувати показники (параметри), що впливають на вартість розробки схеми планування території.

20. Охарактеризувати показники (параметри), що впливають на вартість розробки генерального плану населеного пункту.

21. Подати перелік та етапи розроблення містобудівної документації.

22. Перерахувати та коротко описати нормативно-правові документи, які регламентують містобудівну діяльність.

23. Що таке Схема планування території територіальної громади і які проектні пропозиції на ній можна показувати (подавати)?

24. Охарактеризувати Схему розповсюдження факторів природної та техногенної небезпеки (як одного з елементів Схеми планування території територіальної громади): функціональне призначення даного креслення, які проектні рішення проілюстровано, які об'єкти показані тощо.

25. Охарактеризувати Схему інженерної підготовки та захисту території (як одного з елементів Схеми планування території територіальної громади): функціональне призначення даного креслення, які проектні рішення проілюстровано, які об'єкти показані тощо.

26. Охарактеризувати Схему просторової організації стратегії розвитку території (як одного з елементів Схеми планування території територіальної громади): функціональне призначення даного креслення, які проектні рішення проілюстровано, які об'єкти показані тощо.

27. Охарактеризувати Схему формування мережі первинної медичної допомоги (як одного з елементів Схеми планування території територіальної громади): функціональне призначення даного креслення, які проектні рішення проілюстровано, які об'єкти показані тощо.

28. Охарактеризувати Схему формування мережі освітніх закладів (як одного з елементів Схеми планування території територіальної громади): функціональне призначення даного креслення, які проектні рішення проілюстровано, які об'єкти показані тощо.

29. Охарактеризувати Схему формування дорожньої мережі й транспортної інфраструктури (як одного з елементів Схеми планування території територіальної громади): функціональне призначення даного креслення, які проектні рішення проілюстровано, які об'єкти показані тощо.

30. Охарактеризувати Схему інженерних мереж та споруд (як одного з елементів Схеми планування території територіальної громади): функціональне призначення даного креслення, які проектні рішення проілюстровано, які об'єкти показані тощо.

31. Охарактеризувати Ландшафтний план (як одного з елементів Схеми планування території територіальної громади): функціональне призначення даного креслення, які проектні рішення проілюстровано, які об'єкти показані тощо.

32. Що таке генеральний план населеного пункту та охарактеризувати дане креслення (призначення, що відображає, особливості, терміни розробки та дії тощо)?

33. Що таке детальний план населеного пункту (частини населеного пункту, кварталу) та охарактеризувати дане креслення (призначення, що відображає, особливості, терміни розробки та дії тощо)?

34. Охарактеризувати зарубіжний досвід: правові рамки для розробки місцевої документації територіального планування.
35. Які ви знаєте переваги залучення громадськості до просторового планування та від яких факторів залежить рівень участі громадськості в процесі просторового планування?
36. Описати процедуру збирання та надання розробнику містобудівної документації вихідних даних.
37. Описати процедуру організації громадських слухань щодо врахування громадських інтересів у проекті містобудівної документації.
38. Хто (представники, яких організацій) входить до складу погоджувальної комісії та які її функції?
39. Охарактеризувати функції уповноваженого органу містобудування та архітектури, як замовника містобудівної документації.
40. Описати процедуру стратегічної екологічної оцінки містобудівної документації.
41. Яку інформацію містить заява про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки містобудівної документації?
42. Яка інформація вноситься до звіту про стратегічну екологічну оцінку містобудівної документації?
43. Описати процедуру узгодження проекту містобудівної документації з органами місцевого самоврядування, що представляють інтереси суміжних територіальних громад (у частині врегулювання питань щодо територій спільних інтересів).
44. Описати процедуру розгляду проекту містобудівної документації архітектурно-містобудівною радою.
45. Яку інформацію містить протокол розгляду проекту містобудівної документації архітектурно-містобудівною радою?
46. Описати процедуру проведення експертизи містобудівної документації.
47. Які документи, крім проекту містобудівної документації, подаються експертній організації для проведення експертизи?
48. Які відомості містить письмовий звіт, який складається за результатами експертизи проекту містобудівної документації?
49. Описати процедуру оприлюднення затвердженої містобудівної документації та внесення її до містобудівного кадастру.
50. Описати напрямки використання містобудівної документації.
51. Що таке містобудівний моніторинг, його мета та завдання, форми проведення, результати.
52. Що таке містобудівний кадастр, його структура та порядок ведення?
53. Які відомості вводяться у систему містобудівного кадастру (перерахувати та описати призначення)?
54. Які функції покладені на службу містобудівного кадастру?
55. Описати процедуру створення містобудівного кадастру.

Орієнтовний пакет тестових завдань

Теоретичні запитання:

- 1.Охарактеризувати зміст «муніципалізація земель».
- 2.Вказати порядок розробки погодження, затвердження та застосування містобудівної документації регулюється

Тестові завдання:

1. Назвіть форми управління муніципальними земельними ресурсами.

- 1.передача земельних ділянок у власність шляхом(продажу земельних ділянок, викупу);
2. надання земельних ділянок у постійне користування;
- 3.надання земельних ділянок в оренду (короткострокова, довгострокова, право продажу оренди);
4. викуп і вилучення земельних ділянок у користувачів.

2. Як називаються мешканці, об'єднані постійним проживанням у межах міста, що є самостійною адміністративно - територіальною одиницею?

У бланку вписати вірну відповідь

3.Яка грошова оцінка використовується при наданні земельних ділянок громадянам?

У бланку вписати вірну відповідь

4. Зонування земель міста встановлює:

1. межі категорій земель міста;
2. вимоги щодо допустимих видів забудови та іншого використання земельних ділянок у межах окремих зон відповідно до місцевих правил забудови;
3. територій природно - заповідного фонду;
4. межі адміністративно-територіальних утворень.

5. Встановити відповідність.

А. Принципами містобудування на місцевому рівні передбачається	1. пріоритетного використання землі, як природного ресурсу та основного засобу виробництва;
Б. Принципами проектування населених пунктів передбачається	2. забезпечення економічних пріоритетів землекористування;
С. Схемою планування території на місцевому рівні передбачається	3. поєднання економічного - ефективного та соціально доцільного використання;
	4. врахування державних, громадських і приватних інтересів під час зонування.

6. План земельного господарського устрою населеного пункту врегульовує:

1. приватизацію земель (купівля-продаж) під приватизованими державними та комунальними підприємствами;
2. поділ земель на зони за використанням відповідного до цільового призначення, заходи щодо забезпечення режиму використання земель у населених пунктах, підготовку даних для грошової оцінки, земельного податку та орендної плати.
3. проведення розмежування земель державної та комунальної власності;

4. проведення інвентаризації земель населеного пункту та створення державної системи реєстрації прав на землю та нерухомість.

7. Спеціальна (вільна) економічна зона являє собою:

1. частину території України, на якій створюється особливий режим економічної діяльності для іноземних інвесторів;
2. частину території України, на якій діє законодавство країни, яка інвестує вільну зону;
3. частину території України, на якій встановлюються і діють спеціальний правовий режим економічної діяльності та порядок застосування і дії законодавства України;
4. частину території України, на якій не діє чинне законодавство України і має спеціальний економічний режим.

8. Територія -це:

1. частина земельної поверхні у визначених межах (кордонах) з властивим їй географічним положенням, природними та створеними діяльністю людей умовами та ресурсами, а також повітряним простором та розташованими під нею надрами;
2. частина земної поверхні, яка забудована відповідно до проектної документації;
3. частина земної поверхні з установленими межами, певним місцем розташування, з визначеними щодо неї правами;
4. частина земельної поверхні, яка використовується відповідно до правових норм, встановлених чинним земельним законодавством.

9. Землевпорядна документація:

1. визначає затверджені в установленому порядку текстові та графічні матеріали, якими регулюється використання і охорона земель всіх видів власності, а також матеріали обстеження, коригування земель, авторського погляду за виконанням робіт тощо;
2. визначає раціональне використання та охорону земель окремих ділянок;
3. визначає систему заходів, спрямованих на здійснення положень земельного законодавства;
4. визначає територіально-просторове планування землекористування.

10. Зміна цільового призначення власників земельних ділянок здійснюється через:

1. кадастровий землеустрій (інвентаризацію земель);
2. відповідне обґрунтування та складання проекту землеустрою щодо відведення земельних ділянок;
3. пропозиції, які містяться в генеральному плані населеного пункту;
4. спеціальне рішення (дозвіл) органу виконавчої влади по земельним ресурсам.

11. Затверджена містобудівна документація, що визначає принципові вирішення розвитку, планування, забудови та іншого використання території населеного пункту.

У бланку вписати вірну відповідь

12.Обмеження прав володіння та користування визначають:

1. можливість використання земельних ресурсів відповідною землепорядною і містобудівною документацією та контролю відповідними органами виконавчої влади;
2. зонування території населеного пункту;
3. перспективу розвитку населеного пункту;
4. функціональним навантаженням прилеглих територій.

13. Містобудівна документація - це:

1. сукупність соціально-економічних та екологічних заходів, спрямованих на регулювання містобудівної діяльності;
2. система правових, організаційних, економічних та інших заходів, спрямованих на раціональне використання земель;
3. затверджені текстові і графічні матеріали, якими регулюється планування, забудова та інше використання території;
4. графічні матеріали, якими визначаються об'ємно-планувальні та архітектурні вирішення об'єктів будівництва.

14.Державне регулювання у сфері містобудування здійснює...

У бланку вписати вірну відповідь

15.Територіальний землеустрій проводиться на:

1. території з особливим режимом використання.
2. міжгосподарському рівні.
3. загальнодержавному і регіональному рівнях.
4. територія комунальної власності (громади).

16. Дати визначення «аукціон земель».

У бланку вписати вірну відповідь

17.Державне прогнозування економічного та соціального розвитку - це:

1. визначення засобів та шляхів досягнення стабільного розвитку регіонів;
2. науково - обгрунтоване передбачення напрямів розвитку країни, окремих галузей економіки або окремих адміністративно - територіальних одиниць;
3. визначення цілей та пріоритетів економічного та соціального розвитку регіону;
4. вирішення проблем економічного та соціального розвитку регіону в проекті землеустрою.

18.Система розселення в Україні - це:

1. процес урбанізації при розвитку поселенської мережі;
2. процес розміщення на території найважливішої виробничої сили суспільства - населення з утворенням місць постійного проживання людей – населених пунктів;
3. щільність сільського населення в населених пунктах;
4. наявність різних за величиною і значенням населених пунктів.

6. Методи навчання

Під час викладання курсу «Управління державними та муніципальними землями» передбачено використання методики проблемного навчання, технології дистанційного навчання та модульно-рейтингова системи навчання.

На лекціях зосереджується увага здобувачів на вивченні окремих теоретичних положень та проблемних питань щодо управління державними та муніципальними землями, розглядаються можливі варіанти їх подолання з наведенням конкретних прикладів з вітчизняної та зарубіжної практики. Надаються практичні рекомендації щодо організації комунікативного процесу в органах державної влади, органах місцевого самоврядування та громадських об'єднаннях. Лекційний матеріал подається у формі тестових слайдів, схем, таблиць, графіків, відеофайлів, онлайн-курсів, тренінгів.

Формування вмінь здобувачів за визначеними темами практичних занять відбувається у формі: колективної роботи над ситуаційним завданням; презентації результатів індивідуальної та колективної роботи з розроблення комунікаційної стратегії та її захисту; дискусії, дебатів, круглого столу; публічного виступу; виконання тестових завдань під час проміжної атестації.

Самостійна полягає у самостійному опрацюванні здобувачами визначених тем у програмі, нормативно-правової бази, навчально-методичної, наукової літератури та інших джерел інформації дисципліни та передбачає надання відповідей на запитання для самоконтролю. Під час самостійної роботи здобувач працює над розробленням комунікаційної стратегії, здійснює підготовку публічного виступу та презентаційних матеріалів.

7. Форми контролю

Видами контролю знань здобувачів вищої освіти є поточний контроль, проміжна та підсумкова атестації. Поточний контроль у формі опитування та виконання завдань здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи. Проміжна атестація (поточний модульний контроль) проводиться у формі тестування або написання контрольної роботи після вивчення програмного матеріалу кожного змістового модуля. Семестрова атестація проводиться у формі семестрового екзамену у письмовій (електронній) формі за екзаменаційними білетами.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Оцінювання здобувачів відбувається згідно Положення про екзамен та заліки у Національному університеті біоресурсів і природокористування України, затвердженого Вченою радою НУБіП України 27.12.2019 року, протокол №5. Після проведення проміжних атестацій із змістових модулів і визначення їх рейтингових оцінок визначається рейтинг здобувача вищої освіти з навчальної роботи **RHP** (не більше 70 балів) за формулою:

$$RHP = \frac{0,7 \cdot (R^{(1)ЗМ} \cdot K^{(1)ЗМ} + \dots + R^{(n)ЗМ} \cdot K^{(n)ЗМ})}{КДИС}, (1)$$

де $R^{(1)ЗМ}, \dots, R^{(n)ЗМ}$ – рейтингові оцінки із змістових модулів за 100-бальною шкалою;

n – кількість змістових модулів;

$K^{(1)ЗМ}, \dots, K^{(n)ЗМ}$ – кількість кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС) (або годин), передбачених робочим навчальним планом для відповідного змістового модуля;

$K_{ДИС} = K^{(1)ЗМ} + \dots + K^{(n)ЗМ}$ – кількість кредитів ЄКТС (або годин), передбачених робочим навчальним планом для дисципліни у поточному семестрі.

Для визначення рейтингу здобувача із засвоєння дисципліни $R_{ДИС}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (здобувача) з навчальної роботи $R_{НР}$ (до 70 балів): $R_{ДИС} = R_{НР} + R_{АТ}$.

Рейтинг здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни у балах переводиться у національні оцінки згідно з таблиці 1.

Таблиця 1

Співвідношення між рейтингом здобувача вищої освіти і національними оцінками

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Оцінка “**Відмінно**” виставляється здобувачу вищої освіти, який систематично працював протягом семестру, показав під час екзамену різнобічні і глибокі знання програмного матеріалу, вмів успішно виконувати завдання, які передбачені програмою, засвоїв зміст основної та додаткової літератури, усвідомив взаємозв’язок окремих розділів дисципліни, їхнє значення для майбутньої професії, виявив творчі здібності у розумінні та використанні навчально-програмного матеріалу, проявив здатність до самостійного оновлення і поповнення знань.

Оцінка “**Добре**” виставляється здобувачу вищої освіти, який виявив повне знання навчально-програмного матеріалу, успішно виконує передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу, що рекомендована програмою, показав достатній рівень знань з дисципліни і здатний до їх самостійного оновлення та поповнення у ході подальшого навчання та професійної діяльності.

Оцінка “**Задовільно**” виставляється здобувачу вищої освіти, який виявив знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та наступної роботи за професією, справляється з виконанням завдань, передбачених програмою, допустив окремі похибки у відповідях на іспиті і при виконанні іспитових завдань, але володіє необхідними знаннями для подолання допущених похибок під керівництвом науково-педагогічного працівника.

Оцінка “**Незадовільно**” виставляється здобувачу вищої освіти, який не

виявив достатніх знань основного навчально-програмного матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може без допомоги викладача використати знання при подальшому навчанні, не спромігся оволодіти навичками самостійної роботи.

Таблиця 2

Розподіл балів при рейтинговій системі оцінювання з навчальної дисципліни «Управління державними та муніципальними землями»

	T1	T2	ПМК	T3	T4	T5	ПМК
Практичні заняття:							
– колективна робота над ситуаційним завданням;		20					
– презентація результатів;				20			
– публічний виступ.			20		10	10	30
Самостійна робота:							
– самостійне опрацювання тем;	10	10		10	10	10	
– підготовка презентації;	15	15					
– підготовка публічного виступу та презентаційних матеріалів.	5	5					
Кількість балів за видами робіт і ПМК	30	50	20	30	20	20	30
Кількість балів за змістовий модуль	100			100			
RHP (навчальна робота)				70			
R AT (семестровий екзамен)				30			
R ДИС (загальний рейтинг)				100			

9. Методичне забезпечення

Навчально-методичний комплекс включає робочу програму, курс лекцій, презентаційні матеріали, завдання для виконання практичних робіт, питання для самопідготовки, комплект тестових завдань для проведення поточного модульного контролю, комплект екзаменаційних білетів, [електронний курс](#).

10. Рекомендована література

Головна:

1. Мартин А.Г. Управління землями територіальних громад: монографія. / А.Г. Мартин, О.В. Кустовська,. - К.: «ЦСТРІ», 2015. – 620с.
2. Посібник з питань просторового планування для уповноважених органів містобудування та архітектури об'єднаних територіальних громад. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://storage.decentralization.gov.ua/uploads/library/file/347/1.pdf>
3. Головне про генплан. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://cityplan.in.ua/osnovne-pro-genplan>
4. Земельний кодекс України від 25.10.2001 № 2768-III // Землевпорядкування. -2001. - № 4. - С. 27-47. Редакція від 03.04.2016, підстава 1012-19 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>
5. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення містобудівної діяльності: Закон України від 17.01.2017р., редакція від 04.10.2018р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1817-19>
6. Про землеустрій: Закон України від від 22.05.2003 № 858-IV // Землевпорядкування. – 2003. - №3. - Редакція від 01.01.2016, підстава 863-19 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/858-15>

Допоміжна:

1. Про охорону земель: Закон України від 19.06.2003 № 962-IV, Редакція від 27.06.2015, підстава 497-19 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/962-15>
2. ДБН Б.2.2-12:2018 «Планування і забудова територій». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://dbn.co.ua/load/normativy/dbn/b_2_2_12/1-1-0-1802
3. Державні та галузеві будівельні норми. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minregion.gov.ua/napryamki-diyalnosti/building/tech-reg/normuvannia/derzhavni-ta-galuzevi-budivelni-normi/derzhavni-ta-galuzevi-budivelni-normi-2/>
4. Містобудівна документація - шлях до реалізації реформи місцевого самоврядування. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=WZqY_85VXq4
5. Містобудування, архітектура та планування територій на офіційному сайті Міністерство розвитку громад та територій України. [Електронний ресурс]. –

Режим доступу: <http://www.minregion.gov.ua/napryamki-diyalnosti/building/city-build/>

6. Планування територій // Юридична енциклопедія: [у 6 т.] / ред. кол. Ю. С. Шемшученко (відп. ред.) – К. : Українська енциклопедія ім. М.П. Бажана, 2002. – Т. 4 : Н – П. – 720 с. — ISBN 966-7492-04-4.
7. Про Генеральну схему планування території України: Закон України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3059-14>
8. Розроблення генеральних планів населених пунктів / С. Буравченко. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://civilbud.com.ua/index.php/cityplanning/generalni-plani/301-article-masterplan>
9. Генеральні плани населеного пункту. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://totalaction.org.ua/content/heneralnyj-plan-naselenoho-punktu-korotko-vid-do-ja>
10. Порядок ведення реєстру містобудівних умов та обмежень: наказ Мінрегіону від 31.05.2017р. № 135. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0714-17>

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний портал Верховної ради України <https://rada.gov.ua/>
2. Урядовий портал <https://www.kmu.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Національного агентства з питань державної служби <https://nads.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Держгеокадастру <https://land.gov.ua/>
5. Офіційний портал про реформу децентралізації владних відносин в Україні <https://decentralization.gov.ua/>
6. Офіційний сайт швейцарсько-українського проекту DESPRO “Підтримка децентралізації в Україні” <https://despro.org.ua/>
7. Навчальний портал НУБіП України <https://elearn.nubip.edu.ua/>